

Sanctus

- et magasin, som beskriver liberal katolsk kirke

Nr. 12 — juli 2009

liberal katolsk kirke i Danmark

Sankt Maria Kirken, Aalborg

Ansvarshavende præst:

Jan Kvistborg
Myrdalstræde 102 B.1., 9220 Ålborg Ø
Tlf: 2242 5087; mail: jan@lkk-dk.dk

Helligåndskirken, København

Ansvarshavende præst:

Kenneth Christensen
Egegårdsparken 5, 4000 Roskilde
Tlf: 4634 1721; mail: kenneth@lkk-dk.dk

Præst

Uffe Børjesen
Knudsskovvej 73 B, 4760 Vordingborg
Tlf: 2446 0874; mail: uffe@lkk-dk.dk

Sankt Gabriels Kirke, Århus

Ansvarshavende præst:

Mogens Blichfeldt
Randersvej 90, Bendstrup, 8544 Mørke
Tlf: 8699 7707; mail: mogbli@lkk-dk.dk

Center Maria Magdalene, Nordsjælland

Ansvarshavende diakonisse:

Birgit Adelsteen Ljungdahl
Hansensvej 10, 1. tv., 3400 Hillerød
Tlf: 4441 9193; mail: birgit@lkk-dk.dk

Center vor Frue og alle engle, Støvring

Ansvarshavende præst:

Asbjørn From Jørgensen
Vestre Allé 6, 9530 Støvring
Tlf.: 9837 3401; mail: from@lkk-dk.dk

Center Skt. Knud, Storstrøm

Ansvarshavende præst

Uffe Børjesen
Knudsskovvej 73 B, 4760 Vordingborg
Tlf: 2446 0874; mail: uffe@lkk-dk.dk

Center Skt. Mikael, Fyn

Ansvarshavende præst:

Natascha Høyer
Walkendorffsvej 88, 5700 Svendborg
Tlf: 2238 8244; mail: natascha@lkk-dk.dk

Center Skt. Rafael, Midtjylland

Ansvarshavende præst:

Heinrich Nielsen
Roevej 6, 8643 Ans By
Tlf: 8684 1848; mail: heinrich@lkk-dk.dk

Generalvikar biskop emeritus:

Kai Jørgensen
Grønningen 10, Taastrup, 8410 Rønde
Tlf: 8636 7720; mail: kai@lkk-dk.dk

Sanctus:

Sanctus udgives af foreningen
liberal katolsk kirke i Danmark.

Bladet udkommer tre gange årligt:
marts, juli og november.

Indlæg sendes til Jan Kvistborg.

Artiklerne udtrykker forfatterens
meninger, ikke altid redaktionens.

Kirkens webadresse:

www.lkk-dk.dk
Her kan tidligere numre af Sanctus læses.

Ansvarshavende redaktør:

Jan Kvistborg.

Sanctus

- et magasin som beskriver liberal katolsk kirke

Af Jan Kvistborg.

Der findes altid et spændingsfelt mellem gamle hævdvundne traditioner og forandring med fornyet praksis til følge. Enhver generation befinder sig i et sådant spændingsfelt og skal som brobygger mellem fortid, nutid og fremtid finde balancen mellem tradition og fornyelse, mellem uforanderlighed og en nybeskrivelse af opgaver. I dette spændingsfelt melder Sanctus sig på banen for at løfte den opgave det er at beskrive en kirkes identitet. En identitet som skildres på baggrund af fortidens traditioner og spirituelle personligheder med en analyse og diagnosticering af nutiden til en beskrivelse af den fremtid som kommer.

– et magasin, som beskriver liberal katolsk kirke.

Med denne nye undertitel har Sanctus fået det bevidste formål, at være en aktiv medspiller i beskrivelsen af liberal katolsk kirke. Hver artikel, interview og debatindlæg underlægger sig dette hovedformål og skal ud fra denne beskrivende vinkel kunne begrundes og argumenteres. LKK er en unik kirke og rummer mange perler indenfor

specialområder som fortolkning af Bibelens symbolsprog, sjælsudvikling, kirkeårets betydning, ceremoniel magi og Guds feminine aspekt. Hjulpet af Sanctus er det mit ønske, at disse perler ikke alene bliver tydeliggjorte overfor kirkens medarbejdere og medlemmer, men også overfor det netværk og de omgivelser som LKK er en del af.

Den erfaring jeg har draget fra debatter og samtaler med en lang række mennesker bekræfter, at liberal katolsk kirke har en vigtig rolle at spille og en betydelig plads at udfylde i det spirituelle landskab. Når denne erfaring sammenlignes med LKK's enorme viden om kristen mystik og med de menneskers mangeårige esoteriske virke som er involveret i LKK, er jeg overbevist om, at vor kirke har et overskud af potentiale til at blive et kraftcenter som inspirerer og vejleder mange mennesker på deres livsvandring.

Selvforståelse med deraf følgende klar formidling og kommunikation af LKK's værdier og visdom er derfor en central grundtanke for den tid vi bevæger os ind i. Det er vores opgave at skabe et klart overblik over vor kirkes lære og måde at ar-

bejde på – ceremonielt og selvudviklende. Tre vigtige arbejdsområder er hermed systematiseret. En forståelse af hvor vi kommer fra – perspektivet til nutiden – og videreført til en ny tids indsatsområder.

Redaktionen ønsker god fornøjelse med dette nummer af Sanctus.

Esoterisk kristendom

en vej til åndelig fornyelse

*Af Søren Hauge
www.wiseheart.dk*

Forord af Jan kvistborg

Da grundlæggerne af liberal katolsk kirke formulerede kirkens fundament og arbejdsform var det ikke en ny tradition de skabte. LKK er skabt i en kontekst og hører til i en spirituel historisk sammenhæng. Inspireret af den romerske katolske ritus rejste C.W. Leadbeater og J.I. Wedgwood en kirke med rødder i en indre kirketradition – en esoteriske linje af kristendommen. En linje og en historisk sammenhæng som man kan argumentere for er i slægtskab med mysterieskolerne i det

Hvad mente Kristus, når han sagde: “Jer er det givet at kende himmerigets hemmeligheder, men de andre er det ikke givet” (Matt. 13,10-18). Gav han særbehandling til særligt udvalgte disciple, eller nægtede han nogen

gamle Ægypten, de kretensianske, jødiske og græske mysterier, mithraismen og de gamle romerske kollegier og videre til druidernes mysterier, tempelridderne og rosenkreuzerne. LKK kan derfor ses som en tempelskolingsform og mysteriekirke såvel som en ydre og traditionel kirke som varetager de syv sakramenter. Søren's artikel beretter om den indre og hemmelige kristne tradition, en lære som er skildret af historiske talsmænd og det gnostisk-kristent prægede udgangspunkt som liberal katolsk kirke historisk er en del af. adgang til de guddommelige mysterier?

Nej, mesteren fra Nazaret vidste at vi mennesker befinder os forskellige steder på livets vej. Det var denne erkendelse, som fik ham til at formidle sit budskab forskelligt

til de mange mennesker, han kom i berøring med. I realiteten var det udtryk for en ubetinget respekt for den enkeltes ståsted. Både Jesus selv og hans nærmeste disciple talte om de *hemmeligheder*, som i tidens fylde skal åbenbares for de søgende. Derfor har der også i totusinde år eksisteret en indre og en ydre tradition, en *esoterisk* og *eksoterisk* linje af

kristendom. Det er blevet sagt, at det, som på et tidspunkt var esoterisk og forbeholdt de få, senere bliver eksoterisk og dermed tilgængeligt for alle, efterhånden som udviklingen

skrider frem. Derfor kan vi i dag få adgang til indsigter og perspektiver, som tidligere var strengt bevogtede. Det, som blev "hvasket i kamrene" bliver nu "råbt ud fra tagene".

"Den, der søger viden, beder om kærlighedens fuldkommengørelse... Viden om Gud er det vigtigste af alt... for det er ved indsigten at troen fuldkommengøres."

Klemens af Alexandria (Stromateis)

Den indre tradition

Der har i tidens løb været mangfoldige, og også meget forskellige former for esoterisk eller

gnostisk kristendom¹. De har både forekommet i *dualistiske* og *holistiske* varianter, hvor de dualistiske har lagt stor vægt på denne verdens mørke, i kontrast til gudslyset, og på menneskeåndens længsel mod det hinsidige, til forskel fra de mere holistiske retninger, der har lagt vægten på, at Guds skaberplan skal fuldbyrdes, og at denne verden ikke er uønskværdig, men derimod et levende udtryk for Guds visdom.

Allerede blandt de første kirkefædre var der repræsentanter for kristen gnosisis. Klemens fra Alexandria (150-214) og Origenes (185-254) var to af dem. Klemens lagde vægt på at tro og viden hører sammen, og han vedkendte sig åbenlyst, at der fandtes en indre tradition fra Peter, Jakob, Johannes og Paulus, og han ønskede ikke at skrive åbenlyst om den, "*af frygt for at det måtte blive misforstået og gøre fortræd.*" (Stromateis, I, 14.) Denne tradition gør ikke alene mennesker til tjenere, men til "venner med Gud". Origenes var desuden af den overbevisning, at alle skabninger vil nå fuldendelsen eller genforeningen med Gud, og at fortabelsen derfor ikke er en evig dom.

---

¹ *Gnosis* er græsk og betyder "hjerterindsigt" eller illumineret, åndelig visdom, hvor hoved og hjerte er forenet. Philipsevangeliet taler om tro, håb, kærlighed og viden – hvor sidstnævnte hører sammen med de tre øvrige.

Uden for den etablerede kirke har Kristi budskab fået mange forskellige udtryksformer gennem tiderne. Undertiden har det været hos enkeltpersoner, ikke sjældent *mystikere*, der ofte har dannet fællesskaber på baggrund af deres indre åbenbaringer og indsigter. Mester Eckehart og Frans af Assisi kan siges at repræsentere to forskellige former, hvor Eckehart lagde vægt på at beskrive de paradoksale indsigter, mens Frans i sit konkrete liv udtrykte budskabet og gik kærlighedens vej. Rækken af mystikere er lang og spænder fra Dionysios af Areopagiten over Hildegard af Bingen til Pater Pio i det tyvende århundrede.

Meister Eckehart

Blandt middelalderens filosoffer var mange gnostisk-kristent prægede, eksempelvis Johannes Scotus Eriugena, Anselm af Canterbury, Chartres-skolen og

Roger Bacon. De mange trubadurer og den udbredte Kong Arthur- og Gralstradition var ligesom katharerne, alkymisterne og visse ridderordener på hver deres måde gnostiske, ligesom Digteren Dante og senere kunstnere som Raphael, Leonardo da Vinci og Albrecht Dürer. Blandt renæssancens mange lærde var en stor del humanister præget af kabbalistisk, gnostisk og hermetisk tænk-

ning. Rækken er lang og omfatter snesevis af “johannæiske broderskaber” og platoniske kristne som De Bøhmiske Brødre og Kærlighedens Familie. Kulminationen fandt i denne periode sted blandt rosenkruzerne, som udgjorde et stort, decentraliseret netværk rundt om i Europa. Og videre op gennem århundrederne til vores tid har de esoterisk-kristne strømninger fortsat gjort sig gældende hos enkeltpersoner, fællesskaber og bevægelser.

Alle disse strømninger og impulser har haft det til fælles, at de satte Kristus i centrum, men deres fortolkninger var ikke i harmoni med den ydre kirketradition, der lagde stor vægt på dogmernes ufejlbarlighed og på en formalistisk udlægning af skriftens ord. Sidenhen har fund af hidtil ukendte evangelier yderligere nuanceret billedet af kristendommen. Fundene ved Nag Hammadi i Egypten i 1945, og blandt disse især Thomas-evangeliet, tegner et billede af esoterisk mangfoldighed i den tidlige kristne æra. Studier i aramæisk – det sprog Jesus talte – har endvidere vist, at hans ord kan forstås helt anderledes, hvis de direkte oversættes fra aramæisk. Hvordan er det da muligt at give en generel beskrivelse af esoterisk kristendom eller kristen gnosis, når der findes så mange varianter og facetter? Det er det heller ikke, men vi kan allige-

vel prøve at sætte ord på en levende form for kristen gnosis, som siger mange mennesker meget i dag. Det er en holistisk, teosofisk² form for kristen spiritualitet, som i stigende grad kommer til udtryk i det alternative, new age prægede miljø. I det følgende skal jeg ganske kortfattet forsøge at skitsere denne universelle form for kristen spiritualitet.

Kristus i os

Mesteren er kendt for de berømte Ord: *“Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig”* (Joh. 14,6). Den traditionelle tolkning af udsagnet er, at Kristus er det eneste, som muligvis gør genforening med Gud, og at alle andre veje derfor er falske. Kristendommen har ret, og de andre religioner og spirituelle traditioner er forkerte. Men for den gnostisk kristne er det *Kristus i det enkelte menneske*, sjælen eller bevidsthedens indre lys, som taler. Den historiske Kristus talte på vegne af lyset i hvert eneste menneske, og derfor er ordene evigt sande. Ingen kommer til Faderen (ånden, kilden) uden at det sker gen-

2 Ordet *teosofi* skal her generelt forstås som “åndelig visdom”, og mere specifikt som udtryk for den impuls, der er kommet til udtryk i rosenkruzernes teosofi i renæssancen og i den moderne teosofiske strømning i vore dage.

nem Kristus (sjælen, lyset, kærligheden) i det enkelte menneske.

Derfor siger Paulus den “hemmelighed”, som må åbenbares, nemlig: *“Kristus i jer, herlighedens håb”* (Kol. 1,27). Mesteren fra Nazaret var en levendegørelse af det, som hvert eneste menneske bærer i sig som spire. Vi er alle af ildens slægt, vi er alle lysets børn, og vores indre lys er ét med kilden til alle lys. Derfor er vejen og sandheden og livet, at vi åbner os for denne indre virkelighed, og dette er i realiteten hvad *omvendelse* betyder. I stedet for at leve i fortabthed, i en uophørlig opslugthed af verdens ydre krav, vender vi os mod lyset, der skinner indefra, og lader det stråle gennem os.

Det kan tolkes som ren blasfemi, eller som om vi gør os selv til Gud. Men Bibelen siger jo udtrykkeligt, at ethvert menneske er skabt i Guds billede og Kristus minder os om at vi ikke skal skjule vores indre lys, men lade det skinne. Spørgsmålet er så, hvad det betyder, at vi er skabt i “Guds billede” og at vi er “Guds børn”. Kristus er selv særdeles direkte, når han siger: *“Står der ikke skrevet i jeres lov: ‘Jeg har sagt: I er guder?’”* (Joh. 10,34)³. Det lyder helt ukristeligt, hvis det da ikke lige var fordi me-

3 Ordene henviser til Salme 82, 6 og 138,1, der omtaler mennesker som “guder” og “sønner af den Højeste”.

steren selv siger det! Det er stærke ord, for han opfordrer os direkte til at være "fuldkomne" som Faderen. Han siger også, at vi skal komme til at gøre gerninger som ham selv. Men hvad vil det da sige, at være "en gud"? Vil det sige at være Gud selv, eller vil det sige at være guddommelig, og er der forskel? Kirkefaderen Klemens siger om den fromme og sande gnostisk kristne, at: "*Sådan et menneske bliver til sidst som var det en gud i stedet for et menneske.*"

Selverkendelse og tjenerskab

Dette har intet at gøre med personlighedens forherligelse og dermed guddommeliggørelsen af det menneskelige ego. Der er tale om at det ydre menneske gennem en langsom og proces åbner sig for det indre kildevæld, og i stigende grad bliver et redskab for det. Dette er en læreproces, som kræver disciplin, ydmyghed og tålmodighed, og det finder sted i livets erfaringsmættede forløb. Vi har alle en vej at gå, som fører os frem til det punkt, da vi i åndelig henseende bliver: "*et fuldvoksent menneske, en vækst, som kan rumme Kristi fylde.*" (Efes. 4,13)

At gå lysets vej indebærer konfrontationer med mørket, især i os selv. Selvindsigt er helt uomgængelig. Vi kommer ikke langt, hvis vi kun ser splinterne i andres øjne, og ikke lægger mærke til bjælken i vo-

res eget øje (Matt. 7,3). I Thomas-evangeliet får vi det krystalklart fremsat, når Jesus siger: "*Den, som kender alt, men mangler sig selv, mangler alt.*" (Logion 67) Mødet med det selvtilstrækkelige, lille ego, er i virkeligheden også mødet med Herodes-naturen i os alle, som hensynsløst forsøger at opretholde magten og kontrollen, og som ultimativt vil gøre alt tænkeligt for at udrydde de åndelige spirer. Derfor er Jesu møde med Satan i ørkenen også et dramatisk billede på det store opgør i det enkelte menneske, hvor der må gives afkald på egoets magt og herredømme, så den indre guddomskraft kan få overdraget tronmagten. Kernen i det spirituelle liv er at opdage og levendegøre, at det største her i livet er at få lov til at gøre godt, at bidrage konstruktivt til livets og helhedens vækst. Virkelig selverkendelse fører derfor til praktiseringen af kærlighed. Her bliver Kristi forbillede den kilde til inspiration, som gør os til disciple. Og enhver discipel står i lære.

Duccio di Buoninsegna. Maesta: Christ's Appearance to the Apostles. 1308-11. Tempera på træpanel. Museo dell'Opera del Duomo, Siena, Italien.

Disciple må udlæres

Kristi egne ord er ikke til at tage fejl af: *“En discipel står ikke over sin mester, men enhver, der er udlært, skal være som sin mester.”* (Luk. 6,40) Her er den direkte opfordring til at gå i mesterens fodspor. Ethvert menneske, der er skabt i Guds billede som et levende udtryk for det guddommelige liv, befinder sig på en pilgrimsvandring på vej mod genforening med Gud. Østkirken har til en vis grad denne forståelse bevaret i læren om *theosis*, menneskets guddommeliggørelse, hvilket vil sige opnåelsen af enhed med Gud. Kristus viste vejen og udtrykte “det høje” i “det lave”, for at “det lave” skulle ophøjes til “det høje”. Eller som kirkefaderen Irenæus har sagt: *“Gud blev menneske, så mennesket kan blive Gud”*. Klemens kunne tilføje at den gnostisk kristne ikke ønsker at “blive opvarmet”, eller “blive belyst” men at “blive varmen”, at “blive lyset”. Således vil enhver retfærdiggjort sjæl blive “frugtsomlig” og give fødsel til “den enbårne søn”. Dette er begyndelsen på indivielsesvejen, som alle mennesker før eller siden begiver sig ud på, og det var denne proces, som Kristus levedegjorde og illustrerede for os alle, både symbolsk og konkret i sit liv.

Ét liv – mange inkarnationer

Hvert menneske har ét liv, nemlig det evige. Vi er udødelige

gnister fra Guds ild og vores rejse er ikke begrænset til en enkelt inkarnation i denne verden. Hvis Guds skaberplan er at alle væsener skal nå til fuldendelsen og genforeningen med Gud, så kan en enkelt tilværelse i denne verden kun være ét kapitel i en gigantisk odysseé. Ingen kan blive udlært i løbet af et enkelt liv. Flere vidnesbyrd i Bibelen understøtter dette perspektiv, blandt andet Jesu eget udsagn om at Johannes Døber er en ny tilsynekomst af den sjæl, som i det gamle testamente var profeten Elias.

At så og høste

Karmaforståelsen, den tanke at Kårsag og virkning er intimt forbundne, er så dybt forankret i Kristi ord, at det kan undre, hvorfor det giver så store anfægtelser hos mange kristne. Et par eksempler fra Bibelen viser det med al ønskelig tydelighed i disse få eksempler:

“Den, der sår uret, høster ulykke, hans vredes stok skal slå ham selv.” (Ordsp. 22,8)

“De, der pløjer med ondskab og sår ulykke, høster dets selv.” (Jobs Bog 4,8)

“Han, der vogter på dit liv, ved besked og gengælder mennesket efter dets gerninger.” (Ordsp. 24,12)

“Salige er de barmhjertige, for de skal møde barmhjertighed.” (Matt. 5,2)

“Døm ikke, så skal I ikke selv dømmes; fordøm ikke, så skal I ikke fordommes. Tilgiv, så skal I få tilgivelse.” (Luk. 6,37)

“Hvad et menneske sår, skal det også høste.” (Gal. 6,7)

Her undervises vi i forbindelse mellem aktion og reaktion, årsag og virkning. Dette er “loven”. Dette er den karmiske dynamik, og det indiske ord karma betyder slet og ret “handling”. Hvis vi handler selvisk, møder vi selviskhed. Hvis vi handler uegennyttigt, tilsmiler livet os. Det er så enkelt og smukt og lærerigt. Den praktiske konsekvens af indsigt i denne realitet er at vi tager ansvar for vores gerninger og siger ja til kærligheden. Målet er ikke at blive kærlig, så man kan “belønnes” med kærlighed. Målet er at opdage, at kærligheden bærer lønnen i sig selv.

Fortabthed og frigørelse

Kristus selv siger at de, der findes værdige til opstandelsen: *“kan jo ikke mere dø, for de er som engle; de er Guds børn, så sandt de er opstandelsens børn.”* (Luk. 20, 36) Der kommer med andre ord et tidspunkt, hvor ethvert menneske har vandret Kristusvejen, gennemlever opstandelsen og træder ind i “det evige liv”. Dette er konsekvensen af virkelig frelse, som betyder “fri hals”, altså frigørelse fra livets lænker og uvidenhedens slaveri. Det menneske,

som er blevet *omvendt*, har vendt sig om for at gå lysets vej. Det har sagt nej til at leve i det ydre livs fortabthed, hvor dagsordenen kun byder på glimmer, image, status og forstillelse. Fortabelsen er den tomhed, som findes i overfladiskheden, materialismen, frygten og det deraf følgende magtbegær. Frigørelsen ligger i at sige ja til livet, til glæden og til lyset, som stråler indefra udefter. Frigørelsen er opdagelsen af, at man kan stå i livets tjeneste. Og tjeneste er kort og godt: *“Elsk din broder som din sjæl! Pas på ham som din øjesten!”* (Thomas-evangeliet, logion 25)

Himlen her og nu!

Itakt med at denne proces tiltager og det enkelte menneske bliver et redskab for visdommens lys og kærlighedens kraft, kommer det også i berøring med de “fuldkommengjorte og retfærdiggjorte sjæle”, som allerede har gået Kristusvejen og har opnået mesterskab i livet. Det er disse helgener og oplyste sjæle, som Johannes lader Kristus tale om i sin Apokalypse, hvor det siges: *“Den, der sejrer, vil jeg gøre til en søjle i min Guds tempel, og han skal aldrig mere fjernes...”* (Joh. Aab. 3,1) Disse “søjler” er de urokkelige hjælpere og inspiratorer, som ikke længere er underlagt den personlige karmas nødvendighed, og som derfor kun virker i verden af frivillighed for at vise vej for os andre. De er alle – på

hver deres måde – levendegørelser af Kristusidealet. Deres fællesskab er den tilstand, som kaldes Gudsriget, og de er blevet kaldt mange forskellige ting, lige fra “den store hvide flok” til “de helliges samfund”. Ved at leve i lyset, og ved at modtage inspirationen fra disse “ældre brødre og søstre”, der er gået foran os og som er vores samarbejdspartnere, kan vi aktivt tage skridt til at kulturen og samfundet bliver et vitalt og dynamisk udtryk for åndelige livsværdier. Og på denne måde kulminerer den esoteriske (indre) kristendom i eksoterisk (ydre) aktivitet, der skridt for skridt kan manifestere gudsriget i denne verden. Som i det indre, således også i det ydre. Som i himlen, således også på jorden. Eller slet og ret: *Himlen her og nu!*

Udvalgt litteratur:

Geoffrey Hodson: *The hidden Wisdom in the Holy Bible*

Alice A. Bailey: *From Betlehem to Calvary*

Maurice Nicoll: *Det nye menneske*

Jes Bertelsen: *Kristusprocessen*

Elaine Pagels: *Tabernes evangelier*

Søren Giversen: *Thomas-evangeliet*

Minivokabularium:

Fortabelse: Fortabthed i den ydre, materielle verdens tomme værdier. Mørket eller den jordiske isolation, hvor mennesket er bortvendt fra livet og har tabt sig selv.

Frølse: Genoprettelsen af den ubrudte enhed mellem menneske og Gud, helliggørelse, indivielse, helbredelse. Indvielsesvejen er Kristusvejen.

Gudsriget: Det åndeliggjorte liv, fællesskabet med Gud, tilstanden hvori det helliggjorte, indviede menneske befinder sig.

Kristus: Ordet betegner både den guddommelige kærlighed i alt, det nærvær, som virkede i Jesus og den kærlighedsnatur, som kan vækkes til live i ethvert menneske.

Nåde: Velsignelse, himmelsk manna, guddommelig kraft, der løfter ”vertikalt” (oppefra) og hjælper mennesket til at blive frisat fra den ”horisontale” karma (årsag-virkning).

Satan: Modstandskraften der findes overalt, hvor der er udvikling. ”Tærskelvogteren”, der tester enhver, som går Kristusvejen, indivielsesvejen.

Synd: Menneskets selvforskyldte blindhed og egoisme. At synde betyder at fejle, eller at ramme ved siden af. Synden er et uomgængeligt vilkår, så længe vi lever i åndelig glemsel.

Tilgivelse: At få ”givet til”, at få en gave. Når vi tilgives, får vi frit givet noget, der har en helende virkning. Tilgivelse er en sjælegenskab og forbundet med nåde.

Verden: Verden må ”overvindes”, hvilket vil sige at bindingen til de ydre former må slippes. Verden er intet i sig selv, men som skaberværk er den Guds tempel.

Den hellige dåb

Af Kenneth Christensen

Dette er den anden artikel i en serie om de syv sakramenter. Disse nådegaver eller mysterier er en af de absolutte kerneydelser i liberal katolsk kirke. Ceremonierne omkring dem omgærdes med stor respekt, idet kirkenes opgave fra starten har været at bevare den sakramentale kraft i sit fulde omfang og føre den ind i den nye tidsalder, indtil den tid kommer, hvor stafetten skal gives videre, på samme måde som den kristne kirke overtog den fra de ældre religioner.

Alle traditioner har nder til alle tider været foretaget et ritual, når et menneske skulle indlemmes i fællesskabet. Denne tradition er videreført til det kristne fællesskab, og dermed også til liberal katolsk kirke – med små variationer alt efter om det drejer sig om dåb af spædbørn, større børn eller voksne. I alle tre tilfælde er de centrale begivenheder på de indre planer dog uændrede. I det følgende vil jeg forsøge at beskrive nogle af de store og egentlig ubeskrivelige ting, som finder sted under en dåb.

Renselsen

Som i alle tjenester indledes dåben med en påkaldelse af den hellige

Treenighed, for det er herfra, at den kraft og velsignelse, der skal gives til kandidaten, strømmer. Herefter bliver man rensset og forberedt til rettelig at kunne modtage dette hellige sakramente. Dette foregår under den såkaldte eksorcisme, og den efterfølgende bøn. Eksorcismen gives ikke fordi præsten tror, man er besat, men fordi der i auraen kan hænge rester af forskellige negative tanker og følelser, som ikke bør være der under dåben. Disse slagger bliver fjernet nu.

Med mindre det handler om dåb af spædbørn, fortsætter man nu med brugen af de hellige olier og påkaldelsen af en skytsånd. Et spædbarn skal dog lige have åbnet chakraerne først, sådan at kraften og velsignelsen kan trænge helt ind i systemet, det er dog ikke alle barnets chakraer, der åbnes, kun dem over navle, hjerte, hals og pande. For at undgå, at noget negativ energi fra barnets tidligere liv hænger ved og med tiden udvikler sig til uhenigtsmæssige tilbøjeligheder, lader vi denne eksorcisme arbejde som en ukrudtsbekæmper, der målrettet eliminerer det, vi ikke ønsker.

Skytsenglen

En af de ting, som kirken i Danmark forkastede ved reformatio-

nen, var brugen af hellige olier. Tre forskellige olier, der er forlenet med en særlig kraft, og som tilføjer en ekstra dimension, når de bruges i ceremoniel sammenhæng. To af disse olier bruges ved en dåb: dåbsolie og chrisma. Præsten dypper nu fingeren i dåbsolien og udfører nu en af de mest bemærkelsesværdige handlinger i en liberalkatolsk dåb. Først gør han et stort kors foran dåbskandidaten, så går han om bag ham eller hende og gør igen et stort kors, inden han fortsætter tilbage til, hvor han startede. Mens han gør dette siger han: "Må Herrens engel gå foran dig og følge efter dig." Og her bliver vi igen nødt til at indskyde en lille forklaring, da denne smukke detalje desværre er gledet ud af folkekirkens dåbsritual.

Der findes en mægtig forsamling af engle, større engle, mindre engle, naturånder og mange andre slags. De har alle forskellige hverv i Guds store plan, men de er åbne for samarbejde med os, hvis blot vi henvender os. Dette gør vi ofte i forbindelse med tjenesterne i liberal katolsk kirke, og dette er et af stederne. Når præsten går rundt om kandidaten med håndfladen åben mod det, dannes der nærmest en lysende hvid beskyttelsesring, en tankeform, der bliver belivet af den engel, der påkaldes. Denne skytsengel vil være hos personen igennem hele

livet, og den vil kunne hjælpe det på de mest forunderlige måder, når der brug for den. Samtidig vil personen også kunne bruge englen aktivt til at sende hjælp, styrke og trøst derhen, hvor der er behov for det.

Vandet

Endelig går vi over til noget velkendt, nemlig selve dåben i vand i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. I liberal katolsk kirke er det dog ikke almindeligt vand, der benyttes, men vand, der er iblandet salt og har gennemgået en ceremoniel proces. Vandet og saltet er hver især blevet rensat og velsignet, før de blandes sammen og velsignes yderligere, mens det imprægneres med den særlige intention, det skal anvendes til, nemlig som dåbsvand. Når det bruges ved dåben har det en særlig gavnlige virkning på personens finere legemer. Det er også her, at præsten fremsiger kandidatens navn. Når navngivning og dåb så ofte blandes sammen, "hvad skal barnet hed-

de?” som det hedder i folkekirken – som om det ikke allerede havde sit navn – skyldes det gammel overtro. Man mente, at djævelen kunne tage barnet inden det blev døbt, men kun, hvis den kendte barnets navn. Så det gjaldt jo om at holde barnets navn tæt ind til kroppen, indtil det var i sikkerhed. Heldigvis er denne frygt forsvundet i dag.

Nu tager præsten den anden af de hellige olier, chrismaen, og kandidatens isse med et kors. Når et menneske om natten, når det sover, forlader sin krop, og vender tilbage igen, når det vågner, foregår det via centret øverst på hovedet. Når denne port på denne måde salves, bliver den i virkeligheden forsejlet, således at forstå, at de grovere vibrationer, som man måtte støde ind i under sine rejser i den astrale verden, ikke bliver trukket med ind i kroppen. Det er som om der bliver lagt en åndelig dørmatte, hvor man tørrer snavset af inden man træder ind i sit hus.

Hvis der er tale om spædbarnsdåb, lukker præsten nu de fire chakraer igen, dels for at kraften ikke skal sive ud igen med det samme, men især for at barnet kan udvikle sig naturligt i sit eget tempo.

Åndens stedse brændende lys

Den vigtigste del af dåbsceremonien er nu forbi, der mangler nu kun tre symbolske handlinger. Først indlemmer præsten formelt kandidaten som medlem af Kristi hellige kirke, ved tegne et kors i panden med chrismaen. Dette kors indprentes i personens æterlegeme, og forbliver som sådan synligt, for dem, der kan se lidt mere end de fleste folk. Den anden symbolske handling udgøres af det hvide klæde, der lægges over kandidatens skuldre, som et tegn på renhed og fred. Det tredje smukke symbol er et lille stearinlys som gives til personen med et håb om at åndens lys må stråle ud og være til hjælp for de mennesker, som han eller hun møder på dets vej.

Rejseberetning fra Østrig

Af Kenneth Christensen

Det er efterhånden en fast tradition, at de kirchentage, som LKK i Centraleuropa afholder hvert år i forlængelse af Corpus Christi (torsdag efter Trinitatis søndag) og som i Østrig og dele af Tyskland er helligdage, tiltrækker kirkefolk fra hele Europa og

sågar Amerika. I år var Østrig vært, og det var lykkedes for vor præst i Wien, Wolfgang Peschel, at låne den fungerende romerskkatolsk landsbykirke i Vösendorf, lige uden for Wien. Den slags ville aldrig kunne ske i Danmark. Det var en herlig op-

levelse at tjenstgøre i en konsekret kirke med en lang historie, hvor generationer har udtrykt deres hengivenhed, og hvert slægtled har bidraget til udsmykningen. Et prægtigt orgel, betjent af Diana Cabigting fra Chicago, udfyldte sammen med en tværfløjtespiller eller en professionel operasangerinde rummet med vellyd. Den lokale præsts gæstfrihed blev tydeliggjort ved, at kirken i de dage nærmest skiftevis blev brugt af ham selv og af os, bl.a. til det bryllup, der er på billedet.

Højdepunktet under opholdet var ordinationen af Elfriede Hafner fra Wien. Dermed fik Europa endnu en kvindelig præst. Den lokale romerskkatolske præst var til stede un-

der nogle af tjenesterne, og han var ganske begejstret. Det var nærmest rørende, hvordan han ved frokosten efter ordinationen i sin lykønsningstale til den nye præst fuldkommen udtrykte sin fulde accept af det, som var foregået i hans kirke – at en kvinde var blevet præsteviet. Tænk hvis hans øverste overordnede fik nys om, hvad han havde lagt hus til...

En enkelt udflugt til Heiligenkreuz-klostret med tilhørende vesper blev der også tid til. Stemningsfuld latinsk tidebøn på et højt plan. Disse munke udsendte sidste år en cd, som DR udvalgte til ugens cd. Hver morgen kunne man derfor høre gregoriansk sang i radioen. Men det var godt nok noget helt andet at høre det live i den højloftede gotiske klosterkirke, hvor sangen fra den ene tjeneste dårligt nok når at dø hen før en ny tjeneste indledes.

Sidst men ikke mindst er det altid godt at møde LKK-folk fra andre lande. Vi er et internationalt kirkesamfund, som i hele sin historie har knyttet mennesker sammen i livslange venskaber – og sommetider ægteskaber – på tværs af landegrænser. Vi glæder os allerede til næste år, hvor de fire dages sammenkomst finder sted i Tyskland, og opfordrer alle der har mulighed for at være med til at deles om denne oplevelse.

Nyheder og program Juli – november

Helligåndskirken, København

Foredrag om aftentjenesterne

I de seneste numre af Sanctus har vi kunne læse detaljeret om, hvad der foregår i den usynlige verden under messen. **Den 22. august** vil Kenneth Christensen ved et power point illustreret foredrag på lignende måde gøre rede for det, som finder sted under helbredelsestjenesten og velsignelsesandagten.

Efter præsentationen af ceremoniernes indre side vil vi kunne deltage i de to tjenester på et mere bevidst plan.

Alle helgens dag

Den 1. november fejres alle helgens dag. På denne dag er sløret mellem de levendes og de afdødes verden særlig tyndt. Der er derfor tradition for at skrive navnene på alle de, der er døde i årets løb på forbønslisten.

Hvis man ikke har mulighed for at komme til messe, er der altid mulighed for at ringe eller skrive til præsten og bede om at navnene på de syge, de gravide eller de afdøde bliver skrevet på forbønslisten, således at noget af kraften og velsignelsen fra messen kan blive disse mennesker til del.

Tjenesteliste

Brønshøj Kirkevej 4B, 2700 Brønshøj

Lørd. d. 22. august, kl. 19.00

Foredrag om aftentjenesterne efterfulgt af helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Sønd. d. 23. august, kl. 11.00

Sangmesse, 11. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: dømmekraft.

Lørd. d. 5. september, kl. 19.00

Helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Sønd. d. 6. september, kl. 11.00

Sangmesse, 13. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: gode gerninger.

Lørd. d. 19. september, kl. 19.00

Helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Sønd. d. 20. september, kl. 11.00

Sangmesse 15. søndag efter Trinitatis. Farve: rød. Motto: det eviges virkelighed. En dag viet til Helligånden.

Lørd. d. 3. oktober, kl. 19.00

Helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Sønd. d. 4. oktober, kl. 11.00

Sangmesse, søndag i festugen for Sankt Michael. Farve: hvid.

Lørd. d. 17. oktober, kl. 19.00
Helbredelsestjeneste og sakramental
velsignelse.

Sønd. d. 18. oktober, kl. 11.00
Sangmesse, 19. søndag efter Tri-
nitatis. Farve: grøn. Motto: takt og
tolerance. En dag til anerkendelse af
andre religioner.

Lørd. d. 31. oktober, kl. 19.00
Helbredelsestjeneste og sakramental
velsignelse.

Sønd. d. 1. november, kl. 11.00
Sangmesse, alle helgens dag. Farve:
hvid.

Lørd. d. 14. november, kl. 19.00
Helbredelsestjeneste og sakramental
velsignelse.

Sønd. d. 15. november, kl. 11.00
Sangmesse, 23. søndag efter Trini-
tatis. Farve: grøn. Motto: teori og
praksis.

Lørd. d. 28. november, kl. 19.00
Helbredelsestjeneste og sakramental
velsignelse.

Sønd. d. 29. november, kl. 11.00
Sangmesse, 1. søndag i advent. Far-
ve: violet. Motto: skelneevne.

Maria Magdalene kirkecenter Nordsjælland

Ordinationer i Hillerød

Fredag **den 31. juli** kører biskop Evert Sundien igennem Danmark på vej fra den internationale bispesynode i Belgien og mod Stockholm. Ved den lejlighed vil han aflægge kirkecentret i Hillerød en visit og meddele Birgit Ljungdahl de mindre ordinationer til eksorcist og akolyt, samt subdiakonatet.

Vi håber at alle i Nordsjælland og Københavnsområdet, som er interesseret i liberal katolsk kirke kommer og medvirker til at gøre dagen så festlig som mulig.

Tjenesteliste

v/ Birgit Adelsteen Ljungdahl, Hansensvej 10, 1.tv., 3400 Hillerød

Sønd. d. 26. juli, kl. 11.00
Sangmesse, søndag i festugen for Maria Magdalene. Farve: hvid.

Fred. d. 31. juli, kl. 11.00
Sangmesse med subdiakonordination, 7. søndag efter Trinitatis. Farve: rød. Motto: renhed, en dag viet til Helligånden.

Sønd. d. 27. september, kl. 11.00
Sangmesse, 16. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: retfærdighed.

Sønd. d. 25. oktober, kl. 11.00

Vor Frue tjeneste, Rafelstjeneste og prim med kommunion, søndag i festugen for Sankt Rafael. Farve: hvid.

Sønd. d. 22. november, kl. 11.00

Sangmesse, søndag før advent. Farve: rød. Motto: Uvidenhedens ophør. En dag viet til Helligånden.

Sankt Knuds kirkecenter Storstrøm

v/ Uffe Børjesen, Knudsskovvej 73 B, 4760 Vordingborg, Tlf.: 2446 0874

Centret er under opbygning. Ved redaktionens slutning foreligger ingen endelig tjesteliste.

Ring venligst for nærmere oplysning på tlf.: 2446 0874.

Sankt Mikael kirkecenter, Fyn

v/ Natascha Høyer, Walkendorffsvej 88, 5700 Svendborg

Ring venligst for information på 6325 5015

Sankt Rafael kirkecenter Midtjylland

v/ Heinrich Nielsen, Roevej 6, 8643 Ans By

Kapellets navn

Jeg har besluttet kapellet skal hedde Sct. Rafaels Kapel. Beskrivelsen af ham omfatter det, som jeg personligt står inde for.

Rafael er kreativitetens beskytter og en universel healer. Hans navn betyder ”helbreder” på hebræisk.

Rafael er kommunikationens engel og også en medfølende, venlig og humoristisk engel, der hjælper og trøster mennesker med fysisk eller psykisk smerte. Det er ham, der har en finger med i spillet, når der forekommer såkaldte “mirakler”. Han kendes også som den, der frelser mennesker fra en overhængende ulykke, især holder han øje med pilgrimme og alle andre, der rejser i fremmede lande.

Ring venligst for yderligere information på 8684 1848

Sankt Gabriels Kirke, Århus

Tjenesteliste

*Lysets Hus, Posthussmøgen 11C,
8000 Århus C*

Sønd. d. 23. august, kl. 11.00

Messe og helbredelsestjeneste, 11. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: dømmekraft.

Sønd. d. 6. september, kl. 11.00

Messe og helbredelsestjeneste, 13. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: gode gerninger.

Sønd. d. 4. oktober, kl. 11.00

Messe og helbredelsestjeneste, søndag i festugen for Sankt Michael. Farve: hvid.

Sønd. d. 8. november, kl. 11.00

Messe og helbredelsestjeneste, 22. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: Retledt virke.

Vor Frue & alle engle kirkecenter Støvring

*v/ Asbjørn From Jørgensen, Vestre
Allé 6, 9530 Støvring,*

*Ring venligst for information på
9837 3401*

Sankt Maria Kirken, Aalborg

Tjenesteliste

*Nørresundby gl. byrådssal, 2.sal,
indgang ved posthuset, Torvet 5,
9400 Nørresundby*

Lørdag d. 10. oktober, kl. 14.00

Helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Søndag d. 11. oktober, kl. 11.00

Sangmesse, 18. søndag efter Trinitatis. Farve: grøn. Motto: Kristus som sandhed.

Liberal katolsk kirke er en esoterisk gnostisk kirke, derfor er dens fortolkning af den hellige skrift ofte i disharmoni med den eksoteriske kirketradition, som ligger stor vægt på dogmernes ufejlbarlighed og på en formalistisk udlægning af skriftens ord. Hvor den eksoteriske kristne tradition ligger vægt på vort ødelagte forhold til Gud, ligger den esoteriske tradition vægt på Kristus i det enkelte menneske, sjælen eller bevidsthedens indre lys. LKK fremhæver det faktum, at vi er alle lysets børn, og vores indre lys er ét med kilden til alle lys. Vi lever derfor ikke i fortabthed, adskilt fra Gud, men er udødelige gnister fra Guds ild.

Hvad er Liberal Katolsk Kirke?

- En kirke for det åndeligt søgende menneske.
- En kirke med en dyb og ubetinget respekt for det enkelte menneskes tros- og tankefrihed samt religiøse tilhørsforhold.
- En kirke der anerkender alle religioner som ligeværdige og udgået fra det samme guddommelige ophav.
- En kirke der forbinder religion og åndsvidenskab.

Liberal katolsk kirke (LKK) er et selvstændigt og uafhængigt kristent trossamfund grundlagt i 1916 af biskopperne og teosofferne J.I. Wedgwood og C.W. Leadbeater.

Liberal katolsk kirkes tradition omfatter læren om involution og evolution, karma (loven om årsag og virkning) og reinkarnation, samt læren om verdens indre styre; mesterhierarkiet.

Liberal katolsk kirkes vielseskraft er givet af Kristus selv og videreført fra biskop til biskop som den apostoliske succession, som LKK i fuld gyldig form har fået overført via den gammelkatolske kirke i Holland-England.

Liberal katolsk kirke er en fri universel kirke, der ser det som sin hovedopgave:

- at videreføre Kristi kærlighedsarbejde for menneskehedens udvikling.
- At være en sakramental kirke, der formidler den åndelige kraft, som transformeres gennem kirkens ceremonier og syv sakramenter, som er en uvurderlig hjælp til selvhjælp og åndelige udvikling.
- at delagtiggøre mennesker i den ube-

grænsede, tidløse og guddommelige visdom, Teosofia.

Liberal katolsk kirke arbejder med ceremoniernes indre væsen og åndelige funktion og et bevidst samarbejde med englehierarkiet. Denne viden hviler på åndsvidenskab og resultater fra clairvoyant forskning, som har afsløret kristuskrafternes måde at arbejde på og har givet en dyb indsigt i ceremoniernes mystik og magi.

Liberal katolsk kirke underviser i det aktivt motiverede Guds-tjenestearbejde. Kirken tilbyder derved, via den katolske ceremonielle arbejdsform, et forum for at arbejde med hvid magi indenfor den kristne kirkes ramme.

Liberal katolsk kirke er en gnostisk kirke, befriet fra klassiske dogmer som Gudsfrygt og syndighed, og som erkender at ethvert menneske er en Kristus i svøb. Det er her kirkens opgave at understøtte selvudviklingen af denne iboende kristusbevidsthed langs vejen til åndelig vækst, til den fuldt ud manifesteres i den enkelte og menneskets enhed med det Guddommelige ophav opnået.

Liberal katolsk kirke påpeger at Guds moderskab i lige så høj grad som Guds faderskab er ligeværdige poler i skabelsens mysterium.

Denne balance opleves blandt andet ved, at mænd og kvinder i LKK kan ordineres til præst og konsekres til biskop på lige fod.

Alle medarbejdere i kirken arbejder gratis og kirkens økonomi opretholdes udelukkende gennem frivillige bidrag, donationer og foreningskontingenter.